

Poesías para «EL ONZE DE SETEMBRE»

EL DIA DE LA LLIBERTAT

Només hi ha un dia entre els dies que roden,
que és tot pel nervi, pel cor i pel cant,
i pot fè allò que altres dies no poden,
i avui s'escau aquest dia tan gran.

Se sent passà el neguiteig d'una espera
per si és precis el cridar i el dir prou!
Tots en el pit duem plecs de bandera...
Avui som més que una vida que es mou.

Sentim la pell tremolà esgarrinxada
amb gelosia de temps i d'espai
Sentim la mar més de blau de mirada
i les muntanyes més nostres que mai.

Què li darem a la pàtria ferida
en aquest dia tan ple de destí?
No vol coets inflamats de mentida,
tampoc espera ni sang ni botxí.

Ni vol rialles voltant una taula
que per la joia no és tot prou madur...
Sols us demana una sola paraula
però no vol que deserti ningú.

Que si algú encara té als ulls una bena,
que qualsevol que es llevés fent el sord
durà una marca pintada a l'esquena
amb quatre lletres que diguin que és bord.

Homes: penseu que la gràcia de viure
no tindrà mai un instant com aquest,
com quan direu: Vull la terra ben lliure
perquè ningú pot privar-li aquest dret.

Dones: graveu-vos això a la memòria,
—dones dels besos d'amor i els sanglots—
mai vostre nom obtindrà tanta glòria
com quan el deu per la Pàtria de tots.

La carn, avui, té puresa de liri,
cap dels que formen, pot ser maleït.
Avui el poble ha tastat el deliri
d'ésser tot ell voluntat i esperit.

Tu, Catalunya, daurada captiva,
no et quedí gens de vergonya en el front,
mostra't com ets, i ben nua i ben viva
davant de totes les terres del món.

Josep Maria de Sagarra

LES TOMBES FLAMEJANTS

Fou una pàtria. Va morir tan bella,
que mai ningú la gosà enterrar:
damunt de cada tomba un raig d'estrella,
sota de cada estrella un català.

Tan a la vora de la mar dormia
aquella son tan dolça de la mort,
que les sirenes dia i nit oïa
com li anaven desvetllant el cor.

Un dia es feu una claror d'albada,
i del fons de la tomba més glaçada,
fremí una veu novella el cant dels cants:

Foc nou, baixa del cel i torna a prendre.
Ja ha sonat l'hora d'evantar la cendra,
Oh Pàtria de les tombes flamejants!

VENTURA GASSOL

A UN CASTELLÀ ENEMIC DE MA LLENGUA

No em preguntis perquè, però l'estimo
de cor la meva llengua
no em preguntis en va, sols puc respondre't
l'estimo perquè sí, perquè és la meva.

L'estimo perquè sí; perquè eixa parla
és la parla mateixa
que al so d'una non non la més hermosa
bressà amorosament ma són primera.

L'estimo de tot cor, per catalana
l'estimo perquè en ella
la rondalla primera em contà l'àvia
un capvespre d'estiu, mentre el sol queia.

L'estimo de tot cor, perquè en descou-re's
l'exquisida poncella
de mos vint anys, aquell sublim "t'estimo"
va dictar-me l'amor en eixa llengua.

L'estimo de tot cor perquè la parlen
els meus amics de sempre,
els qui ploren amb mí, i els que amb mí riuen,
i els qui em criden avant! i avant m'empenyen.

L'estimo de tot cor, perquè cigales
i espigues i roselles,
i els rossinyols i el mar i el cel i l'aire
sos grans secrets en català em revelen.

L'estimo de tot cor, perquè no en trobo
de més franca i més bella...
i em preguntes per què? i això em preguntes?
L'estimo perquè sí, perquè és la meva!

APEL.LES MESTRES

INICI DE CÀNTIC DINS EL TEMPLE

Ara digueu: "La ginesta floreix,
arreu als camps hi ha vermell de roselles.
Amb nova falç comencem a segar
el blat madur i, amb ell, les males herbes"
Ah, joves llavis desclosos després
de la foscor, si sabíeu com l'alba
ens ha trigat, com és llarg d'esperar
un alçament de llum en la tenebra!
Però hem viscut per salvar-nos els mots,
per retornar-vos el nom de cada cosa,
perquè segíssi el recte camí
d'accés al ple domini de la terra.
Vàrem mirar ben al lluny del desert,
devallàvem al fons del nostre somni.
Cisternes seques esdevenen cims
pujats per esglaons de lentes hores.
Ara digueu: "Nosaltres escoltem
les veus del vent per l'alta mar d'espigues".
Ara digueu: "Ens mantindrem fidels
per sempre més al servei d'aquest poble".

SALVADOR ESPRIU